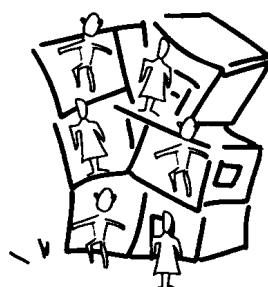

ONDERSTEUNINGSPLAN 2014-2016

Ludgerusschool
R.K. Basisonderwijs

"SAMEN VOOR ELKAAR"

Inhoud

Voorwoord	blz. 2
Missie en visie	blz. 4
Handelingsgericht werken	blz. 4
1. Ondersteuning en begeleiding	blz. 9
2. Taakverdeling binnen de ondersteuningsstructuur	blz. 13
3. Speciale ondersteuning van leerlingen	blz. 19
4. Verschillende overlegvormen	blz. 21
5. Ondersteuningformulieren, plannen, protocollen en handleidingen	blz. 23
6. Aanneame van leerlingen	blz. 26
7. Begeleiding naar het voortgezet onderwijs	blz. 28
8. Dossiervorming	blz. 30
9. Lijst van afkortingen en verklaringen	blz. 31
10. Planning	blz. 31

Voorwoord

Voor u ligt het Ondersteuningsplan 2014-2016 van de Ludgerusschool Soest. Het is een meerjarenplan, omdat de komende jaren een aantal belangrijke veranderingen gaat plaatsvinden.

Hierbij moet worden gedacht aan het verder invoeren van Handelings Gericht Werken (HGW), het werken met groepsplannen en het opstellen van een Ontwikkelings Perspectief (OP).

Dit plan wordt ieder jaar geëvalueerd en, waar nodig, bijgesteld. Dit ondersteuningsplan is binnen het team besproken en akkoord bevonden. Ook de Medezeggenschaps-Raad (MR) heeft het plan besproken en haar goedkeuring er aan gegeven.

Onze kijk op kinderen en het lesgeven is aan het veranderen. We willen het accent in de ondersteuning verschuiven van het geven van remedial teaching aan individuele kinderen **buiten** de groep, naar het meedenken met en ondersteunen van de leerkracht over een adequate aanpak van ondersteuning aan leerlingen **in** de groep.

De vragen van leerkrachten, ouders **en** leerlingen moeten het uitgangspunt van de ondersteuning worden.

Dit plan is geschreven om de ondersteuning op onze school voor iedereen te beschrijven en inzichtelijk te maken.

Het handelingsgericht werken is een goed en bruikbaar concept om binnen het onderwijs de ondersteuning verder vorm te geven. Uitgegaan wordt van de leerling in zijn totaliteit. Hierbij wordt gefocust op de sterke punten en behoeften van de leerling om tot een zo optimaal mogelijke leerprestatie te komen, waarbij waar mogelijk rekening gehouden wordt met de zwakke kanten van de leerling.

In onze school gaan wij dit concept de komende jaren nader toepassen.

De schoolorganisatie, leerkrachten, ouders en kinderen zullen vanuit deze vernieuwde visie en kaders **samen** de ondersteuning verder gestalte gaan geven.

De ingangsdatum wordt in de definitieve versie vermeld na goedkeuring van het schoolteam en de Medezeggenschapsraad.

Het ondersteuningsteam:
Geert-Jan Wijgergangs
Lia Kok
Annemiek Glasbergen

Visie en missie

Onze filosofie is: *Ieder kind wordt gezien*. Daar werken wij naar toe.

Iedereen die werkzaam is op de Ludgerusschool draagt verantwoordelijkheid voor het functioneren van de school als organisatie.

De groepsleerkrachten zorgen primair voor hun groep en zijn verantwoordelijk voor het leerproces binnen deze groep, maar zij werken ook mee aan het systeem voor ondersteuning aan alle kinderen. Op onze school mag geen kind buiten de benodigde ondersteuning vallen.

Dit ondersteuningsbeleid wordt breed gedragen binnen de Ludgerusschool.

De Ludgerusschool besteedt veel aandacht aan de leerlingenondersteuning. We werken met het leerstofjaarklassensysteem. Binnen dit systeem willen we zoveel mogelijk tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften van ieder kind en hen die ondersteuning geven, die ze nodig hebben.

Deze werkwijze vraagt van de groepsleerkracht een goed klassenmanagement, werken met verschillende aanpakken/arrangementen en een gedegen leerlingvolgsysteem.

De komende jaren komt bij de leerlingbegeleiding de nadruk te liggen op:

- De onderwijsbehoefte van een kind.
- Het tijdig signaleren en begeleiden van een kind met speciale onderwijsbehoeften.
- Een open en adequate communicatie met ouders.

Handelings Gericht Werken

De laatste jaren is er in het onderwijs een omslag bezig richting Handelings Gericht Werken (HGW). Ook de Ludgerusschool heeft, door het invoeren van groepsplannen en kindgesprekken, een start gemaakt met HGW. De komende jaren zal gewerkt worden aan een verdere implementatie.

Daarnaast gaat de Ludgerusschool ook opbrengstgericht werken. D.w.z. dat de school ambitieuze doelen heeft gesteld t.a.v. de tussen- en eindopbrengsten. Het team gaat meer, en bewuster dan voorheen, gebruik maken van de data die uit de toetsen voort komen (zowel methode als niet-methodegebonden toetsen), en zal haar onderwijs afstemmen op de uitkomsten daarvan. In de cyclus van HGW worden de opbrengsten, en de consequenties daarvan steeds meteen mee genomen in de besprekingen en aanpassingen in het onderwijs.

Hierbij zal gewerkt moeten worden van "wenselijk naar haalbaar" en van "inhoud naar organisatie". Welke aspecten spreken ons aan en hoe maken wij dit in de praktijk haalbaar? Wat is onze visie op passend onderwijs en leerlingbegeleiding en hoe organiseren wij dit in ons dagelijks handelen?

HGW beoogt de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding voor alle leerlingen te verbeteren. Doeltreffende leerlingbegeleiding wordt concreet, waardoor het team effectief omgaat met verschillen tussen leerlingen.

HGW is een planmatige en cyclische werkwijze, waarbij de volgende zeven uitgangspunten van toepassing zijn:

1. De onderwijsbehoeften van leerlingen staan centraal; wat heeft een kind nodig om een bepaald doel te bereiken?
2. Afstemming en wisselwerking tussen leerling en omgeving; leerkracht, groep, ouders.
3. Wat zijn de onderwijsbehoeften van de leerkracht?
4. Positieve aspecten van kind, leerkracht, groep, school, ouders zijn relevant.
5. Samenwerking tussen leerkrachten, leerlingen, ouders, interne en externe begeleiders noodzakelijk; constructieve communicatie.
6. Doelgericht werken; korte- en lange termijndoelen formuleren op het gebied van leren, werkhouding en sociaal-emotioneel functioneren en evalueren.
7. De werkwijze is systematisch, in stappen en transparant.

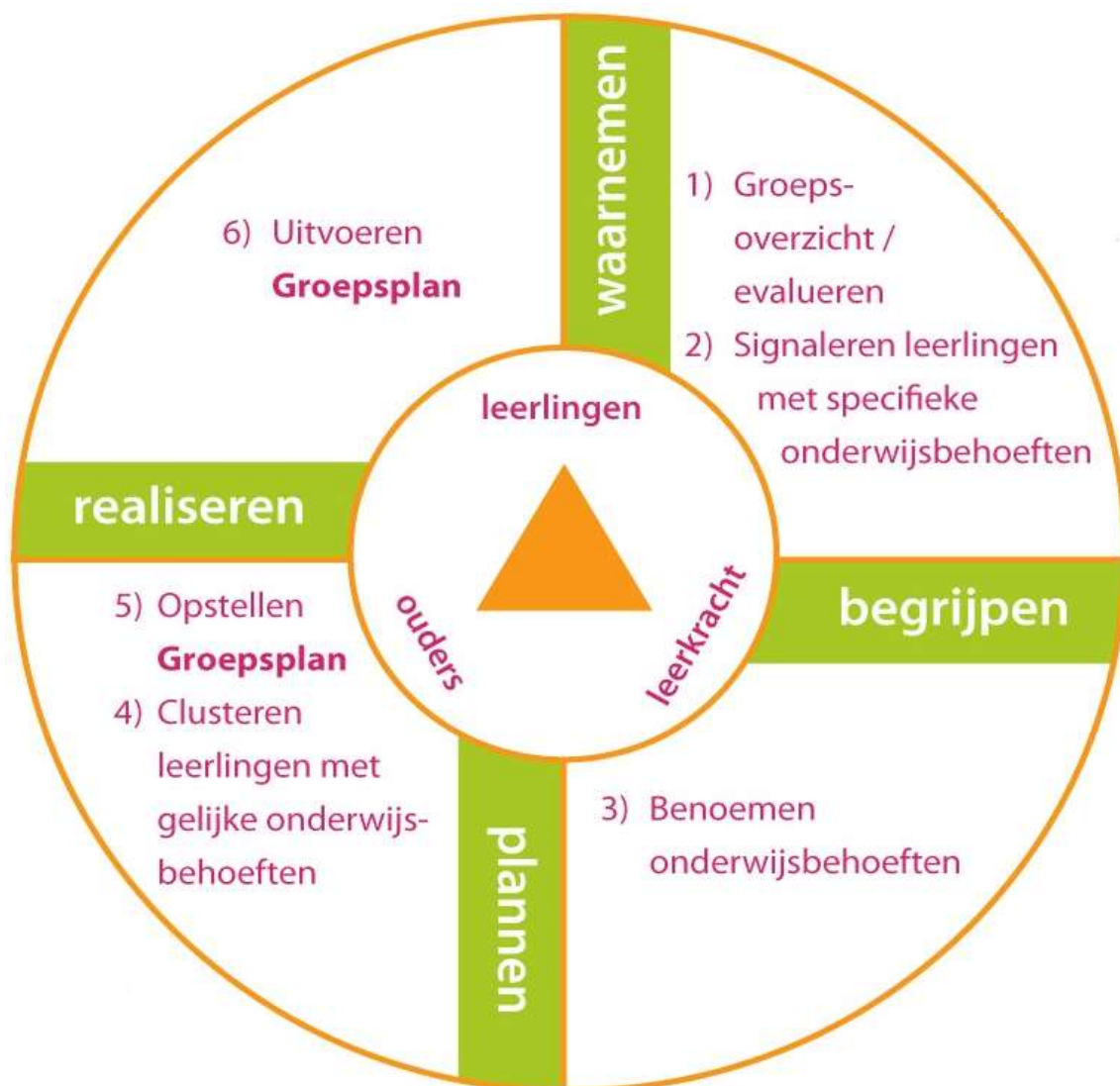
In het schooljaar 2011-2012 zijn wij, door het opstellen van groepsplannen voor de vakgebieden rekenen en spelling, gestart met het werken volgens het HGW-model en bijbehorende zeven uitgangspunten.

De komende jaren zullen deze punten verder worden uitgewerkt en via experimenten, reflecteren en integreren tot een eigen werkwijze, die aansluit bij onze schoolcultuur vorm moeten gaan krijgen.

HGW in de groep

Bij HGW hoort een onderwijs- en begeleidingsroute met stappen (de 1-zorgroute).

In de volgende cirkel wordt stap 1 weergegeven en heeft betrekking op de hele groep (alle leerlingen). Bij het opstellen van de groepsplannen wordt door de leerkrachten de **zorgroute** van HGW toegepast:

a. Waarnemen

De leerkracht verzamelt en ordent gegevens van de leerlingen uit de groep. Het gaat om gegevens uit observaties, analyses van het werk en de resultaten op methode-onafhankelijke (Cito) en methodegebonden toetsen. Ook de DL, DLE's en vaardigheidsscores van een leerling worden in dit

overzicht verwerkt. In deze fase van het waarnemen zet de leerkracht de volgende twee stappen:

1. Evalueren groepsplan en verzamelen leerling gegevens.
2. Signaleren van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

b. Begrijpen

In de fase van het begrijpen gaat de leerkracht met behulp van het kindgesprek na wat de onderwijsbehoeften van de leerlingen in zijn/haar groep zijn. Wat hebben zij nodig (b.v. extra instructie, materialen, werkplek) om zo optimaal mogelijk te presteren? In het bijzonder de leerlingen, die bij stap 2 gesignaleerd zijn. In deze fase zet de leerkracht de volgende stap:

3. Benoemen van specifieke onderwijsbehoeften.

c. Plannen

De leerkracht kijkt op welke manier een aanbod georganiseerd kan worden, dat afgestemd is op de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen in de groep. Vervolgens wordt door de groepsleerkracht voor de komende periode een groepsplan opgesteld. Binnen dit groepsplan is een basisaanbod voor de hele groep. Daarnaast ontvangen de subgroepjes extra instructie, extra leertijd of verdieping/verrijking. De leerkracht zet in deze fase van het plannen de volgende stappen:

4. Clusteren van leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften.
5. Opstellen van het groepsplan.

d. Realiseren

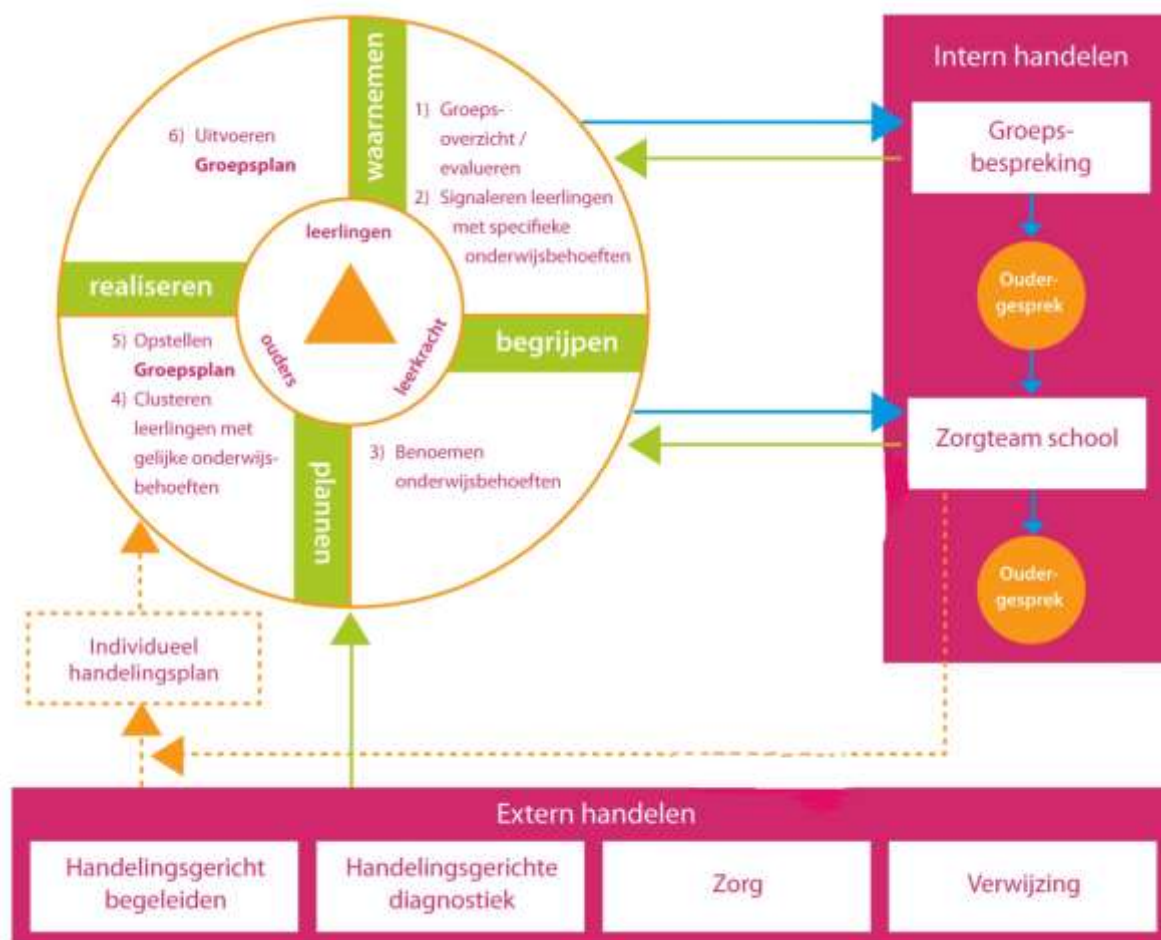
De leerkracht stemt zijn/haar klassenorganisatie af op het werken volgens het groepsplan. Afgeleid van het groepsplan maakt de leerkracht een week- of dagplanning. Tijdens de instructie en verwerking wordt het GIP-model toegepast, wat de leerkracht ruimte en tijd biedt de extra instructie te geven aan de individuele leerling of een kleine groep leerlingen.

Tijdens de uitvoering van het groepsplan verzamelt de leerkracht gegevens over de resultaten van het aanbod. De fase "realiseren" loopt daarmee door in de fase "waarnemen". In de fase van het realiseren zet de leerkracht de volgende stap:

6. Uitvoeren van het groepsplan.

HGW in de school

In het volgende model is de begeleidingsroute toegevoegd. Onder "intern behandelen" vallen de groepsbespreking (groepsleerkrachten en intern begeleider bespreken het groepsoverzicht en het groepsplan) en een lesobservatie (de intern begeleider observeert hoe de uitvoering van het groepsplan gaat). Ook de gangbare gesprekken over een kind en 10-minuten-gesprekken behoren onder intern handelen en hebben betrekking op alle kinderen.

Heeft extra begeleiding binnen de cirkel onvoldoende effect dan wordt een kind besproken in het ondersteuningsteam (bestaande uit intern begeleider en directie).

HGW in het samenwerkingsverband

Wanneer meer ondersteuning van buiten de school nodig is, kan een ondersteuningsarrangement bij het swv De Eem worden aangevraagd. Vanaf het schooljaar 2014-2015 kan de hulp en ondersteuning van dit samenwerkingsverband worden ingeroepen. Een multidisciplinair overleg (MDO) biedt aan kind, ouders en school "ondersteuning op maat" aan. Ouders zijn altijd intensief betrokken bij dit traject.

1. Ondersteuning en begeleiding

Kwaliteit van ondersteuning

Iedereen draagt verantwoordelijkheid voor het functioneren van de school als organisatie. De leerkrachten zorgen primair voor hun groep en zijn verantwoordelijk voor het leerproces binnen de groep. Zij werken ook mee aan het systeem voor ondersteuning voor alle leerlingen. De directie, ib'ers, rt'ers en groepsleerkrachten bewaken gezamenlijk de kwaliteit van het geboden onderwijs en de geboden ondersteuning.

Het **ondersteuningsteam** is verantwoordelijk voor een goede organisatie van de ondersteuningsstructuur. Het team bestaat uit:

Geert-Jan Wijgergangs	directeur
Lia Kok	adjunct-directeur
Annemiek Glasbergen	intern begeleider

Incidenteel aangevuld met:

Myra van Hengstum	(motorisch) remedial teacher
Jeske Wijdeveld groepsleerkracht	remedial teacher

We streven naar een ononderbroken ontwikkeling en ontplooiing van iedere leerling. Omdat we te maken hebben met verschillen, moet het onderwijs-leerproces zo ingericht worden, dat dit ook mogelijk is.

Binnen de Ludgerusschool volgen wij iedere leerling gedurende zijn/haar schoolloopbaan. Om goed zicht te krijgen op leerlingen gebruikt onze school methodegebonden toetsen, Citotoetsen en observatie-lijsten (o.a. Zien voor groep 1 t/m 8 en voor de onderbouw Schatkist), leerling- en oudergesprekken. Alle gegevens worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem Parnassys. De Citoscores zijn een onderdeel hiervan; ook aan andere aspecten van de ontwikkeling van het kind besteden we aandacht.

Vier keer per jaar zijn er groeps- en leerlingbesprekingen met leerkracht, ib'ers en directie (de laatste afwisselend).

In de groepsbespreking wordt de algemene voortgang van de groep besproken (zowel vorderingen op leergebied als sociaal-emotioneel), en worden de groepsplannen geëvalueerd en bijgesteld.

In deze groepsbespreking wordt met elkaar bepaald welke kinderen terug komen in de leerlingbespreking. Daarin wordt er per kind ingezoomd op wat het nodig heeft en welke acties moeten volgen.

Continuüm van ondersteuning

De ondersteuning richt zich op het verbeteren van de leer- en sociale vaardigheden. De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor de ondersteuning van de leerlingen in zijn/haar groep.

Hij/zij blijft dat gedurende het hele proces, zowel voor de zorg /ondersteuning in de groep, als voor de extra ondersteuning buiten de groep. De ib'er / rt'er bieden hierin ondersteuning voor de leerkracht.

De ondersteuning is te onderscheiden in de volgende **vier niveaus**:

niveau 1: Ondersteuning binnen de groep (goed onderwijs)

Iedere groepsleerkracht is geschoold om goed onderwijs te geven, waarbij handelings- en opbrengstgericht werken uitgangspunten zijn. De kinderen wordt een rustige werkomgeving geboden in een veilig klimaat.

De algemene ondersteuning heeft een preventieve functie en kenmerkt zich door o.a.:

- rekening te houden met tempo- en niveauverschillen van kinderen
- rekening te houden met kinderen die meer of minder instructie nodig hebben
- rekening te houden met kinderen die extra uitdaging nodig hebben
- de leerlingen te volgen en de resultaten vast te leggen in het leerlingvolgsysteem Parnassys.

Extra ondersteuning binnen de groep wordt beschreven in het groepsplan. De extra ondersteuning kan zijn voor een bepaald vakgebied, de werkhouding of het gedrag.

Het handelen van de groepsleerkracht kan tot uitdrukking komen door:

- meer gerichte leer- en instructietijd (verlengde instructie)
- extra, korte, specifieke individuele- of groepsbegeleiding
- een aangepaste groepsorganisatie
- extra pedagogische en/of didactische maatregelen.

In het groepsplan wordt de groep in drie 'aanpakken/arrangementen ingedeeld, t.w.:

- de basisgroep
- de verlengde instructiegroep; nieuwe leerstof wordt in een groepje extra besproken en uitgelegd, zo nodig op een ander niveau
- de verkorte instructiegroep; na het eerste deel van de instructie maken deze leerlingen een deel van de basisopdrachten (compacten) en daarna de verrijkende taken.

Het groepsplan wordt aan het begin van het jaar opgesteld. In november, januari en april is er een tussenevaluatie en bijstelling van de groepsplannen.

In de loop van schooljaar 2014-2015 wordt een groepsplan voor de vakken rekenen, spelling en (begrijpend) lezen opgesteld.

Extra ondersteuning binnen de groep d.m.v. individueel handelingsplan (uitzonderlijke situaties).

De intern begeleider volgt de ontwikkeling en voortgang in de groepen

- niveau 2: Extra ondersteuning buiten de eigen groep
Als de ondersteuning in de groep onvoldoende resultaat heeft kan een kind (tijdelijk) door de remedial teacher buiten de groep individueel of in een kleine groep de leerstof opnieuw/extra aangeboden krijgen. Rt'er en leerkracht overleggen regelmatig. Kinderen die onder het dyslexieprotocol vallen krijgen bijvoorbeeld intensieve leesbegeleiding.
Indien een leerling in de leerlingbespreking besproken wordt, zit het op niveau 2.
- niveau 3: Extra ondersteuning m.b.v. een externe instantie
Als de extra ondersteuning binnen en buiten de groep niet het gewenste resultaat oplevert, kan, na overleg met de ouders, hulp buiten de school worden ingeschakeld.
Dit kan zijn bij: SWV de Eem, CED-groep, E-Vizier (of andere dyslexie-onderzoeker/-behandelaar), GGD, de huis- en schoolarts, een logopediste, Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), Bureau Jeugdzorg.
Er kan besloten worden, na overleg met de instantie een (nieuw) handelingsplan op te stellen.
De ib'er is de coördinator.
- niveau 4: Passend onderwijs op een andere school.
In een enkel geval kan onze school voor een kind niet voldoende ondersteuning op maat bieden. In nauw overleg met de ouders wordt dan gezocht naar passend onderwijs op een andere school. Meestal gaat het dan om een school voor speciaal (basis)onderwijs.
De ib'er initieert en coördineert het proces voor het verkrijgen van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) bij het samenwerkingsverband de Eem.

Verantwoordelijkheden op het gebied van ondersteuning

In de eerste plaats is de groepsleerkracht verantwoordelijk voor de ondersteuning in de groep. Hij/zij geeft de kinderen het onderwijs dat bij hen past. Wanneer zich problemen voordoen meldt de groepsleerkracht dit bij de Ib'er. Hiervoor zijn 4x per jaar groeps- en leerlingbesprekingen gepland. De groepsleerkracht en ib'er bespreken wat de te volgen stappen zijn. Indien extra ondersteuning door de rt'er noodzakelijk is (ondersteuningniveau3) wordt het kind door de groepsleerkracht bij de ib'er aangemeld voor extra hulp en, na bespreking door ib'er en rt'ers, opgenomen in het Extra Hulp rooster.

Na evaluatie door de groepsleerkracht, rt'er en ib'er kan eventueel een tweede periode hulp worden aangeboden.

Bij onvoldoende vooruitgang kan, na overleg met de ouders en ib'er, besloten worden een onderzoek te laten uitvoeren.

De ib'er is verantwoordelijk voor de uitvoering van het ondersteuningsprotocol, de toetskalender en de cyclus van groeps- en leerlingbesprekingen.

In kaart brengen van de onderwijsbehoeften van leerlingen

Om goed zicht te krijgen op wat zijn/haar leerlingen in de groep nodig hebben om tot ontwikkeling/leren te komen brengt iedere groepsleerkracht de onderwijsbehoeften van al zijn/haar leerlingen in kaart.

Dit doen we door in Parnassys per leerling op te nemen:

- Stimulerende factoren: welke factoren dragen positief bij aan het leren van het kind? Alles wat een rol kan spelen wordt hierin meegenomen: thuisfactoren, kindfactoren (werkhouding/karakter/belangstelling, enz), school/groepsfactoren, enz.
- Belemmerende factoren: welke factoren belemmeren de ontwikkeling/het leren van het kind? Hierbij wordt, naast de kindkenmerken ook naar thuis- en schoolfactoren gekeken.
- Gegevens uit observaties/gesprekken met ouders/kinderen/collega's/externen. De informatie die hieruit voortkomt wordt zoveel mogelijk verwerkt in de stimulerende en belemmerende factoren. Ook informatie die daarin niet verwerkt kan worden, wordt meegenomen bij het vaststellen van de onderwijsbehoeften.
- Uitslagen en analyse van de cito- en methodegebonden toetsen geven informatie over hoe het kind zich ontwikkelt en wat de naaste zone van ontwikkeling is.

Al deze gegevens leiden tot het formuleren van zowel pedagogische als didactische onderwijsbehoeften, die per vakgebied kunnen wisselen.

Ook deze onderwijsbehoeften worden in Parnassys per leerling vermeld.

Op grond van deze analyse bepaalt de leerkracht in welke aanpak/arrangement een leerling het beste zal gedijen.

De stimulerende/belemmerende factoren en onderwijsbehoeften worden 4x per jaar door de leerkracht met de ib'er besproken, en zo nodig bijgesteld. Dit bijstellen gebeurt minimaal 2x per jaar: in januari en juni na de cito-afname en voor de overgang naar het nieuwe jaar.

Deze informatie gaat mee naar de nieuwe leerkracht, zodat hij/zij op grond hiervan zijn/haar groepsplannen kan opstellen.

2. Taakverdeling binnen de ondersteuningsstructuur

Hieronder worden de taakomschrijvingen (m.b.t. de ondersteuning) van de groepsleerkracht, de remedial teacher (rt'er) en de ib'er weergegeven:

Taakomschrijving van de groepsleerkracht:

- De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor het begeleiden en stimuleren van de didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling van alle leerlingen in zijn groep. Hierbij gaat hij/zij er van uit, dat leerlingen verschillende onderwijsbehoeften hebben. De taak van de groepsleerkracht is zo goed mogelijk aan deze individuele behoeften tegemoet te komen.
- De groepsleerkracht stelt aan het begin van het schooljaar 2014-2015 de groepsplannen op voor rekenen en spelling op, op basis van de overdrachtsgegevens en laatste cito's. In januari 2015 komen daar de groepsplannen voor technisch en begrijpend lezen bij.
- De groepsleerkracht is bekend met en werkt overeenkomstig de ondersteuningsstructuur van de school.
- De groepsleerkracht zorgt er voor dat alle (Cito)toetsen volgens de toetskalender worden afgenomen, nagekeken en ingevoerd in Parnassys. Hierbij wordt voor alle toetsen de data 25 januari en 25 juni aangehouden.
- De leerkracht neemt alle methodetoetsen af volgens de richtlijnen binnen de methodes en voert deze in Parnassys in (Veilig Leren Lezen via de VLL-site).
- De groepsleerkracht houdt het leerlingvolgsysteem in Parnassys up to date, d.w.z. hij/zij noteert alle oudergesprekken (ook die tussendoor plaats vinden), incidenten, bijzonderheden rondom een leerling of zijn/haar groep.
- De groepsleerkracht werkt voortdurend, maar in elk geval na de groeps- en leerlingbesprekingen (nov/jan/april/juni) de notities rondom belemmerende/stimulerende factoren en de didactische/pedagogische onderwijsbehoeften bij.
- De groepsleerkracht maakt een uitdraai en analyse op groeps- en individueel niveau van de Cito toetsgegevens volgens de richtlijnen van het ondersteuningsteam.
- De groepsleerkracht voert gesprekken met de ib'er over de toets- en observatiegegevens en het effect daarvan op zijn/haar onderwijs.
- De groepsleerkracht werkt na groeps- en leerlingbesprekingen (nov/jan/april) de groepsplannen bij.
- De groepsleerkracht voert minimaal 2x per jaar oudergesprekken en maakt een gespreksverslag in Parnassys. In juni worden de gesprekken op verzoek van ouders, voortkomend uit de leerlingbespreking of op verzoek van leerkracht gevoerd.
- Voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften zorgt de leerkracht voor een warme overdracht (gesprek met ouders/oude en nieuwe leerkracht/ib'er).
- De groepsleerkracht woont een bespreking met ouders bij n.a.v. een onderzoek door een extern bureau.
- De groepsleerkracht stelt, indien nodig, een Individueel Handelings Plan (IHP) op n.a.v. een onderzoek (i.s.m. rt'er en/of ib'er), bespreekt dit plan met de ouders en zorgt voor ondertekening.

- De groepsleerkracht vult, bij aanmelding van een leerling bij het samenwerkingsverband de Eem, samen met de ib'er, het Groeidocument A in.
- De groepsleerkracht informeert de ouders vooraf over de in te zetten extra hulp binnen of buiten de groep en na de hulp over de resultaten en het eventuele vervolg.
- De groepsleerkracht meldt leerlingen, die in aanmerking komen voor RT m.b.v. "aanmeldingsformulier Extra Hulp" aan bij de ib'er voor nader overleg.
- Indien deze extra hulp toegekend wordt, stelt de groepsleerkracht samen met de rt'er het plan van aanpak op. Begin van schooljaar 2014-2015 gebeurt dit nog op papier. In de tweede helft van het jaar in Parnassys.

Taakomschrijving van de remedial teacher (rt'er):

Alle aanmeldingen voor extra hulp buiten de groep lopen via de groepsleerkracht naar de interne begeleider (ib'er). De leerkracht vult hiervoor het aanmeldingsformulier in en geeft dit aan de ib'er.

- De ib'er bespreekt de aangemelde leerling met de rt'er. Deze stelt, indien besloten wordt dat extra hulp buiten de groep ingezet gaat worden, samen met de leerkracht, een plan van aanpak in Parnassys op.
- De rt'er stelt in samenspraak met de ib'er een rooster op voor extra hulp buiten de groep.
- De rt'er verricht werkzaamheden met individuele of groepjes leerlingen. Werkzaamheden kunnen zowel binnen als buiten de groep plaatsvinden.
- De rt'er ondersteunt, indien gewenst, de groepsleerkracht bij het opstellen van een IHP; het invullen van de formulieren van het dyslexieprotocol; Groeidocument A; evt andere vragenlijsten van externe bureaus.
- De rt'er heeft tweewekelijks een voortgangsoverleg met de ib'er.
- De rt'er informeert de groepsleerkracht en ib'er over de voortgang en het effect van de buiten de groep geboden extra hulp.

Taakomschrijving van de Intern Begeleider (ib'er):

De taken van de ib'er zijn onder te brengen in drie gebieden:

a. Coördinerende taken:

- Bewaken van procedures en afspraken, zoals vastgelegd in school- en ondersteuningsplan.
- Opstellen van de ondersteuningskalender.
- Het samen met de directie voorbereiden van het wekelijkse ondersteuningsteam overleg.
- Analyseren van toetsgegevens en groepsoverzichten.
- Voorbereiden en bespreken van bijeenkomsten met groepsleerkrachten en houden van groeps- en leerlingbesprekingen over methode-onafhankelijke toetsen, methodetoetsen en sociaal-emotioneel functioneren.
- Bespreken groepsplannen en groepsoverzicht (groepskaart Parnassys), mede aan de hand van Citoresultaten en andere data/observaties.

- Voorbereiden van alle Citotoetsen; bestellen, klaarleggen toetsen (2x per jaar, Entreetoets groep 7 en eind Cito groep 8).
- Organiseren van didactisch onderzoek en ondersteuning (intern-extern).
- Plannen van afspraken met CED-groep, samenwerkingsverband De Eem, ambulante begeleiders, onderzoeksbureaus, ouders.
- Coördineren van aanmelding en verwijzing van leerlingen voor:
  - interne ondersteuning (remedial teacher).
  - externe ondersteuning (SWV de Eem, GGD, Bureau Jeugdzorg, CJG, RIAGG, fysiotherapie, MRt'er, gedragstherapie, dyslexiebehandelaren).
- Onderhouden van contacten met andere ib'ers uit het werkverband en de SKOSS.
- Onderhouden van contacten met overige externe instanties.
- Coördineren en begeleiden van ouders van leerlingen die naar het Speciaal Basis Onderwijs gaan.
- Coördineren van het verkrijgen van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van leerlingen voor het Speciaal Onderwijs.
- Tijdig signaleren van leerlingen die in aanmerking komen voor LWOO/VSO/praktijkonderwijs. Zorgen voor afnemen van drempelonderzoek en procedure voor toelating van Leerweg ondersteunend onderwijs/praktijkonderwijs/VSO.
- Het, samen met leerkrachten groep 7 en 8 en directie, voorbereiden van de adviezen groep 8 voor het VO.

b. Begeleidende taken:

- Collegiale consultatie; hulp en advies geven aan collega's m.b.t. ondersteuning van leerlingen, didactische en hulpvragen e.d.
- Op verzoek coachen van teamleden bij onderwijsleersituaties/vraagstukken.
- Begeleiden van leerkrachten met het leren uitvoeren van het activerende en directe instructiemodel
- Ondersteunen van leerkrachten in het omgaan met verschillen;
- Observeren van in hun ontwikkeling belemmerde leerlingen in klassensituaties, bespreken van de observatie met de leerkracht en/of ouders adviseren ten aanzien van vervolgstappen;
- Indien gewenst de leerkracht hulp bieden bij het opstellen van een groepsplan, individueel handelingsplan of plan van aanpak, Groeidocument A.
- Leerkrachten ondersteunen bij het zoeken naar en aanschaffen van remediërend of verrijkend materiaal.
- Op verzoek assisteren bij gesprekken met ouders van leerlingen waar:
  - speciale onderwijsbehoeften bij zijn
  - sprake is van kleuterverlenging
  - sprake is van doubleren
  - een ontwikkelingsperspectief (OP) voor is opgesteld

- "slecht nieuws" gesprek over plaatsvindt
- Informeren van team en directie over onderwijsontwikkelingen (bijv. Passend Onderwijs, HGW).
- Onderhouden van contacten met ouders van leerlingen met speciale onderwijsbehoeften in samenwerking met de betreffende groepsleerkracht.
- Aansturen en coördineren van de RT binnen de school.
- Begeleiden van onderwijsassistenten bij het uitvoeren van (M)RT-plannen.
- Deelnemen aan gesprekken met externe therapeuten, onderzoekers en hulpverleners.
- Leiden van/deelnemen aan werkgroepen/vergaderingen, geven van presentaties, voortgangsoverleg en begeleidingsgesprekken voeren.

c. Innoverende taken:

- Kennisoverdracht bij inhoudelijke vergaderingen (b.v. bouw- en teamoverleg).
- Implementeren, analyseren en evalueren van de HGW-cyclus
- Opstellen meerjarig ondersteuningsplan.
- Richt zich op de onderwijskundige inhoud, zoals: protocollen, regels, methodieken, beleidscyclus, adaptieve ruimte, onderwijsinhouden en -vormen, didactiek en pedagogiek;
- Uitwerken van didactische leerlijnen n.a.v. toetsresultaten en gegevens afkomstig uit groeps- en leerlingbesprekingen.
- Initiatieven nemen in innovatieve veranderingen m.b.t. het didactisch en sociaal-emotioneel functioneren van het team en de leerlingen binnen de school.
- Voorstellen doen ten aanzien van de nascholing van het team met betrekking tot de didactische aanpak en pedagogische lijn;
- Samen met andere intern begeleiders en externen bovenschools beleid ontwikkelen.
- De ib'er houdt zich op de hoogte van actuele ontwikkelingen m.b.t. onderwijsinnovaties.

Taakomschrijving van de directie m.b.t de ondersteuning binnen school:

- is eindverantwoordelijk voor alle ondersteuning binnen de school.
- laat zich, conform de jaarplanning, informeren (in het ondersteuningsteam) door alle bij de ondersteuning betrokken personen.
- geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de bij de ondersteuning betrokken personen.
- coördineert de ontwikkelingen op het gebied van de ondersteuning.
- neemt besluiten m.b.t. de ondersteuning.
- initieert veranderingen en ontwikkelingen, waar mogelijk samen met de voor de ondersteuning verantwoordelijke personen.
- heeft wekelijks overleg met de ib'er in ondersteuningsteamverband.

- stelt de ondersteuningsparagrafen op van het schoolplan en de schoolgids, in samenspraak met de ib'er.
- stimuleert nascholing van ib'er en rt'er op het gebied van specifieke leerlingenondersteuning.
- onderhandelt en sluit contracten met externe ondersteuninginstanties (b.v. CED-groep).
- bewaakt het ontwikkelingsproces van de school, rekening houdend met het schoolbeleid en het schoolplan.
- houdt zich op de hoogte van actuele ontwikkelingen m.b.t. onderwijsinnovaties.

3. Speciale ondersteuning van leerlingen

- Er wordt gesproken van een stagnerende ontwikkeling, wanneer een leerling bij landelijk genormeerde toetsen (o.a. Cito) een D/IV of een E/V scoort en de bijbehorende DLE en vaardigheidsscores onvoldoende groei laten zien. De groepsleerkracht bewaakt dit aan de hand van de toetsuitslagen en overige resultaten. Wanneer een leerling met regelmaat uitvalt op de methode-gebonden toetsen kan er ook sprake zijn van een stagnerende leerontwikkeling.
- Indien leerlingen een achteruitgang in hun ontwikkeling laten zien (dalende lijnen bij Cito, teruglopende scores op methodetoetsen) probeert de leerkracht, evt samen met de ib'er, te achterhalen wat hier de oorzaak van is. Bij terugloop in scores wordt er in elk geval extra aandacht besteed aan deze leerling tijdens de les (bijv. verlengde instructie en/of kijken of het kind de instructie heeft opgepakt en/of de verwerking goed kan maken, en/of vaker feedback geven). Mogelijk wordt ouders gevraagd mee te denken/werken om de dalende lijn te keren (bijv extra oefening, huiswerk, onderzoek). Hierin wordt per kind bekeken wat de beste maatregelen kunnen zijn.
- Er wordt gesproken van een sociaal-emotioneel aandachtspunt, wanneer een leerling op de ZIEN-signaleringslijst op meer dan 1 terrein een benedengemiddeld resultaat laat zien. De groepsleerkracht vult deze lijsten tweejaarlijks in en bekijkt aan de hand van deze lijsten of er sprake is van aandachtspunten. De leerkracht stelt, eventueel samen met de ib'er en/of rt'er een plan van aanpak op. Voor de leerlingen, die op sociaal-emotioneel gebied extra hulp kunnen gebruiken, wordt door school een supportgroep ingezet. Onder leiding van de directie en daarvoor opgeleide leerkrachten ondersteunt een aantal kinderen een leerling, die deze hulp nodig heeft. Hiervoor is een plan ontwikkeld.
- Leerling met een beperking
Ieder kind, dus ook een kind met een beperking, is welkom op onze school. Om passend onderwijs aan een kind met een beperking te kunnen geven moeten wenselijkheid en haalbaarheid, voor zowel het kind als de school, zorgvuldig worden onderzocht. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een stappenplan.
De ouders worden nauw betrokken bij de mogelijkheden van plaatsing en ondersteunings- en begeleidingsmogelijkheden van de school bij de ontwikkeling van het kind.
Voor de meeste leerlingen met een beperking kan ondersteuning aangevraagd worden bij het samenwerkingsverband de Eem (voorheen Cluster 3 en 4), danwel Cluster 2 (dove kinderen, kinderen met ernstige spraak- taalontwikkeling) of Cluster 1 (blinde en slechtziende leerlingen).

- Naast de leerlingen, die stagneren in hun ontwikkeling, zijn er ook leerlingen die op bepaalde vakgebieden vooruitlopen op het groepsniveau. Voor deze leerlingen wordt in de eigen groep de 'normale' leerstof gecompact, en wordt er extra uitdagende stof aangeboden. Daarnaast heeft de school de afgelopen 4 jaren een Plusgroep gehad voor maximaal 15 leerlingen, die meer/hoogbegaafde capaciteiten hebben. Zij krijgen, buiten hun eigen groep, 1x per week in de Plusgroep onderwerpen en opdrachten op hun eigen niveau aangeboden. In 2014-2015 is er een dagdeel voor de onderbouw, en een hele dag voor groep 5 t/m 8. In deze groepen wordt onderwijs op een andere manier en niveau aangeboden: vaak vakoverstijgend middels de methode Topondernemers, waarbij leerlingen zelf gekozen onderwerpen kunnen uitdiepen en hun werk kunnen presenteren middels spreekbeurt, muurkrant, folder, powerpoint, enz. Daarnaast wordt er met de kinderen gefilosofeerd. Deze plusklas is geen 'garantie', want is afhankelijk van de hoeveelheid beschikbare formatie. Voor 2015-2016 moeten de mogelijkheden nog bekeken worden.
- Voor leerlingen met dyslexie wordt het dyslexieprotocol gevolgd. Dat betekent dat er geprobeerd wordt deze leerlingen al in groep 1 of 2 te signaleren. Middels de voorschotbenadering wordt geprobeerd leerlingen in groep 2 die risico lopen goed voor te bereiden op groep 3. In groep 3 wordt er al veel verlengde instructie en extra oefentijd ingelast. In groep 4 wordt er gedurende 3 maanden intensieve leesbegeleiding geboden (3x per week rt buiten de groep). Mocht de leerling na deze periode toch weer tot de laagst scorende groep te behoren, kan het kind in aanmerking komen voor de vergoede dyslexieregeling: onderzoek, en indien er sprake is van ernstige enkelvoudige dyslexie ook behandeling. Het is het streven deze leerlingen halverwege groep 4 (lezen) of begin groep 5 (spelling) te laten onderzoeken. Voor dyscalculie wordt in 2014-2015 op SKOSS-niveau een protocol ingevoerd.

4. Verschillende overlegvormen binnen de school op het gebied van Ondersteuning

Ondersteuningsteam (OT)

Deelnemers: intern begeleider en directie.

Wekelijks vindt er overleg plaats over o.a. het ondersteuningsbeleid, een bepaalde groep, een individuele leerling of andere ondersteuning gerelateerde zaken.

Vanuit beide overleggen kunnen acties voortkomen, zoals het invullen van een plan van aanpak, maken van een handelingsplan of OntwikkelingsPerspectief (OPP)/ Groeidocument, groepsobservaties, nader didactisch onderzoek, psychologisch onderzoek, ouderoverleg, etc.

Groepsbesprekingen (GB) n.a.v. groepsplan

Deelnemers: Directie, intern begeleider en groepsleerkrachten

Vier keer in het jaar, t.w. na de Cito-midden en Cito-eindtoets (opbrengstgericht), en in november/april (procesgericht) bespreken de ib'er en de groepsleerkracht de resultaten van de leerlingen. De huidige groepsplannen worden geëvalueerd en de nieuwe groepsplannen door de ib'er met de groepsleerkrachten besproken.

De groepsleerkracht en ib'er bereiden de bespreking door d.m.v. het analyseren van de gegevens uit Parnassys (methodetoetsen, Citotoetsen). Er wordt besproken op welke wijze de leerkracht het onderwijs in zijn groep vormgeeft, zowel op didactisch als pedagogisch gebied.

Leerlingenbesprekingen (LB)

Deelnemers: Directie, intern begeleider en groepsleerkrachten

Vanuit de groepsbespreking worden de leerlingen gefilterd die in de leerlingbespreking terug komen.

Bij deze bijeenkomst zitten groepsleerkracht, ib'er en directie.

De stimulerende/belemmerende factoren en pedagogische en didactische onderwijsbehoeften van de leerling worden besproken. N.a.v. de bespreking kan er van arrangement/aanpak gewisseld worden, ouders uitgenodigd voor een gesprek, aanmelding bij externen overwogen, enz.

Extra Hulpoeverleg (EH)

Deelnemers: intern begeleider en remedial teachers.

De Extra Hulp wordt met ingang van het schooljaar 2014-2015 over 3 perioden verdeeld:

1. September t/m december
2. Februari t/m april

3. Mei t/m juli

In de maand januari toetsen de rt'ers: zij worden ingezet voor de rt-evaluatie toetsen, voor ondersteuning bij het afnemen van de toetsen in de groep en voor signalerende toetsen binnen het dyslexieprotocol.

Voor aanvang van een nieuwe Extra Hulp periode worden de aanvragen besproken en wordt een EH-schema opgesteld.

Gemiddeld twee keer per maand vindt er overleg plaats over leerlingen, voortgang van de extra hulp en uiteenlopende onderwerpen binnen de ondersteuning.

Informeel overleg tussen ib'er en groepsleerkrachten

Dagelijks kan er een kort overleg plaatsvinden tussen de ib'er en de groepsleerkrachten over bijv. leerlingen, oudercontacten, werken in de groep, gedrag leerlingen, invullen formulieren en organisatie.

Uit dit korte contact komt vaak een actie voort, die later een formeel karakter krijgt en in een overleg terugkeert of resulteert in het aanpassen van het onderwijs in de groep.

Overleg met externe instanties

Gedurende een schooljaar vindt er regelmatig overleg plaats met externe instanties en personen, zoals met de onderwijsondersteuner van SWV de Eem, CED-groep, ambulante begeleiders, specialisten, onderzoeksbureaus, externe rt'ers, logopedisten, scholen voor voortgezet onderwijs.

Op initiatief van de school of de ouders worden kinderen onderzocht op hun niveau en ontwikkeling. Deze onderzoeksrapporten worden met de betreffende instantie, groepsleerkracht, ib'er en de ouders besproken. Vanuit dit overleg kunnen acties voortkomen, die met de school worden afgesproken en vastgelegd.

Er worden ook voortgangsgesprekken gehouden tussen de groepsleerkracht en externe ondersteuner (bijv. met dyslexiebehandelaar) over de ontwikkelingen van leerlingen, die op initiatief van de ouders buiten school extra hulp krijgen.

Groot Overleg

Deelnemers: afhankelijk van de problematiek rondom de te bespreken leerling. Groepsleerkracht, intern begeleider, ouders, ambulante begeleider, remedial teacher, extern deskundige

Tijdens dit overleg wordt de ontwikkeling en functioneren van het kind, de groepswerkwijze, ervaringen en hulpvragen van de groepsleerkracht en ervaringen van de ouders uitvoerig besproken.

De ab'er begeleidt en adviseert de groepsleerkracht, doet regelmatig onderzoek naar de capaciteiten van het kind en, indien gewenst, observeert in/buiten de groep. De ib'er leidt dit overleg en de ab'er maakt het verslag.

5. Formulieren, plannen, protocollen en handleidingen

Om kwaliteit en uniformiteit te waarborgen, maken wij gebruik van formulieren en protocollen/handleidingen. Hieronder volgt een korte omschrijving en wordt voor de volledige versies naar de bijbehorende formulieren verwezen.

Groepsoverzicht

In plaats van een 'klassiek' groepsoverzicht, voert de Ludgerusschool m.i.v. het schooljaar 2014-2015 de groepskaart binnen Parnassys als groepsoverzicht in.

Op deze groepskaart staan

- de laatste niet-methodetoetsen
- methodetoetsgegevens
- de betrokkenheid/welzijn van de leerling
- de stimulerende/belemmerende factoren
- pedagogische/didactische onderwijsbehoeften
- notities van oudergesprekken

Deze groepskaart dient, samen met een toetsanalyse per vakgebied (laatste 2 toetsgegevens per vak) als input voor het opstellen van het groepsplan.

Groepsplan

Eén van de kenmerken van HGW is het werken met groepsplannen. Door het opstellen van een groepsplan wordt het volgende in beeld gebracht:

- de verschillende niveaus per vakgebied in een groep;
- de doelen die aan het einde van een periode bereikt moeten zijn;
- de (extra) materialen die zullen worden gebruikt;
- de wijze waarop de instructie zal worden gegeven;
- de organisatie en taakverdeling in de groep;
- het evaluatiemoment.

In schooljaar 2011-2012 is gestart met het opstellen van een groepsplan rekenen en spelling. In januari 2015 zullen de groepsplannen voor rekenen/wiskunde, spelling, technisch en begrijpend lezen zijn gemaakt. Een groepsplan wordt door de groepsleerkracht opgesteld, te weten in september na de Cito E (eind) toetsen. In het midden van een schooljaar, na de resultaten van de Cito M (midden) toetsen wordt dit plan bijgesteld. Vanaf schooljaar 2014-2015 wordt het groepsplan tussentijds (november en april) ook door de groepsleerkracht aangepast.

In onze zorgkalender worden groepsbesprekingen opgenomen. Tijdens deze groepsbesprekingen worden de volgende punten besproken:

- voortgang/sfeer in de groep
- methodetoetsen
- evaluatie en bijstellen groepsplannen
- groepsoverzicht
- Zien (november/april)
- vaststellen welke leerlingen voor een leerlingbespreking in aanmerking komen.

Deze groepsbesprekingen vinden plaats tussen de groepsleerkracht, intern begeleider en directie (2014-2015).

Groeidocument A

Dit is nieuw met de invoer van passend onderwijs. Dit groeidocument staat op de website van het samenwerkingsverband de Eem. Dit wordt ingevuld voor kinderen waarvan het vermoeden bestaat dat het ooit voor een arrangementaanvraag bij de Eem in aanmerking zou kunnen komen. Dit document is individueel handelingsplan en ontwikkelingsperspectief in één. In dit document worden de stimulerende en belemmerende factoren zeer uitgebreid in kaart gebracht. Ook de onderwijsbehoefte, het uitstroomperspectief en doelen op korte en lange termijn worden hierin beschreven.

Groeidocument B

Indien er een aanvraag voor ondersteuning bij het samenwerkingsverband wordt ingediend, wordt ook Groeidocument B ingevuld. Hierin wordt de ondersteuningsvraag van de leerkracht en de school ingevuld. Ook alle gespreksverslagen worden hierin opgenomen.

Sublesgroepen

Handelingsplannen worden uitsluitend opgesteld indien dit nodig is voor bijvoorbeeld het dyslexieprotocol, of als het onderwijs aan de betreffende leerling zo afwijkend is, dat het niet binnen het groepsplan opgenomen kan worden.

In een individueel handelingsplan staat weergegeven, welke ondersteuning de school voor dat specifieke kind gaat geven, welke doelen er worden gesteld en op welke wijze de ondersteuning wordt vormgegeven.

Voor het dyslexieprotocol zal dit via een sublesgroep in Parnassys gedaan worden.

De doelen in het plan worden zo SMART (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden) mogelijk opgesteld. Een SMART-doel geeft aan wat bereikt moet worden en stuurt het gedrag van de leerling en van degene die de ondersteuning verleent. Bovendien wordt aangegeven, welke resultaten wanneer moeten worden bereikt. Evaluatiemoment wordt ook aangegeven. Door een doel SMART te formuleren en de voortgang te bewaken is de kans groter, dat het doel wordt behaald.

Protocol voor leesproblemen en dyslexie

Om de lees- en spellingontwikkeling van een individuele leerling systematisch te volgen, is een protocol voor dyslexie opgesteld.

Met goed taalonderwijs willen we kinderen de kans geven om uiteindelijk optimaal te kunnen functioneren binnen onze

(geletterde) maatschappij. Het is daarom van groot belang om leerlingen bij wie het lees- en/of spellingproces stagneert, vroegtijdig "op te sporen" en effectief te begeleiden.

Het zwaartepunt van signaleren en inspelen op lees- en spellingproblemen ligt vooral in de onderbouw. Vroegtijdig signaleren betekent, dat in een zo vroeg mogelijk stadium gericht gewerkt kan worden aan de bevordering van geletterdheid. Hiermee wordt getracht lees- en spellingsproblemen zoveel mogelijk te voorkomen.

Het "Protocol voor Leesproblemen en Dyslexie (2011)" is een leidraad en beschrijft de leerlijnen met bijbehorende tussendoelen. In het Protocol Dyslexie Ludgerusschool staan de procedures en werkwijzes uitgebreid beschreven.

In het schooljaar 2015-2016 zal er op SKOSS-niveau het Protocol Dyscalculie geschreven worden. De implementatie ervan zal daarna meteen op schoolniveau gebeuren.

SWV de Eem in beeld

SWV de Eem brengt ouders en scholen graag op de hoogte van allerlei thema's rondom Passend Onderwijs. Dit doen we op alle mogelijke manieren. Om goed in kaart te brengen hoe de samenwerking tussen ouders, school en SWV de Eem werkt hebben we een animatie ontwikkeld. Hierin brengen we de ondersteuningsroute in beeld.

<https://www.swvdeem.nl/over-ons/video/>

Elk kind zijn eigen weg

Na aanmelding wordt er continu gekeken naar de mogelijkheden van kind en school. Hierdoor krijgt ieder kind een eerlijke kans op het onderwijs dat bij hem of haar past, regulier of speciaal. SWV de Eem helpt scholen en ouders hierbij en zorgt dat alle kinderen de aandacht krijgen die zij verdienen.

6. Aanneame van leerlingen

Kinderen jonger dan 4 jaar

Ouders gaan zich vaak al vroegtijdig oriënteren op een basisschool. Tijdens een eerste gesprek maken de ouders kennis met onze school en kunnen hun kind inschrijven. Als hun kind ca. 3 jaar en 9 maanden is vindt er een intredegesprek plaats, waarbij ook vaak het kind aanwezig is. De ouders vullen een formulier in, waarin alle relevante gegevens van hun kind vermeld staan. Op deze wijze hoopt de school volledig op de hoogte te zijn van de meest recente gegevens en ontwikkeling van het kind, de eventuele aandachtspunten en de mogelijke hulpvraag. De school kan daardoor direct, als het kind 4 jaar is en op school begint, adequaat inspringen op de onderwijsbehoeften van dit kind.

Kinderen afkomstig van een andere school

In eerste instantie gaat de school uit van de gegevens van de vorige school. Een onderwijskundig rapport, inclusief alle gegevens uit het LVS-dossier en Cito-resultaten zijn hierbij noodzakelijk. Indien niet aanwezig dan zal de rt'er of ib'er een aantal toetsen afnemen om het didactische niveau van het kind vast te kunnen stellen. Op basis van deze informatie zal de directeur in overleg met de ib'er besluiten of het kind kan worden toegelaten en zo ja in welke groep.

Samengevat vinden de volgende stappen plaats:

- de directeur voert het eerste gesprek met de ouders
- de directeur licht de ib'er in
- de ib'er legt contact met de school van afkomst en vraagt om informatie over en onderwijskundig rapport van het kind
- het kind draait een of meerdere dagen mee
- de leerkracht geeft een terugkoppeling hiervan aan de ib'er en/of directie
- de ib'er en/of rt'er neemt, indien noodzakelijk, de juiste toetsen af. De rt'er koppelt dit naar de ib'er terug
- de ib'er koppelt deze gegevens terug naar de directeur
- de directeur en ib'er gaan in gesprek met de ouders
- de directeur neemt een besluit over de toelating van het kind

Kinderen afkomstig uit het buitenland

Kinderen die uit het buitenland komen worden op onze school getoetst op taal, rekenen en lezen. De leerling wordt een aantal dagdelen in een groep geplaatst om zodoende zelf ervaring op te doen en de ib'er/rt'er de gelegenheid te geven het kind te toetsen.

Hierna kan een eventuele plaatsing volgen. De plaatsing kan in een andere groep zijn dan de ouders voorstaan. Het kan ook gebeuren, dat de school niet tot plaatsing overgaat, indien de school niet kan voldoen aan de hulpvraag/onderwijsbehoeften van het betreffende kind.

Bij vertrek van een kind van onze school naar een andere school

De leerkracht vult het onderwijskundig rapport in en voegt de LVS-gegevens toe. Indien mogelijk wordt er een digitaal overdrachtdossier (DOD) vanuit Parnassys naar de betreffende school gestuurd. De ib'er controleert het rapport en de gegevens en stuurt de informatie naar de nieuwe school.

7. Begeleiding naar het voortgezet onderwijs

In groep 7 wordt jaarlijks in mei een entreetoets van Cito afgenomen. Deze toets is vooral bedoeld voor de leerkracht om te kijken waar nog verdere ontwikkelingen en begeleiding van een kind liggen, zodat daar in groep 8 op ingespeeld kan worden.

In het laatste jaar van de basisschool staan de ouders en de kinderen van groep 8 voor een belangrijke keuze. Kiezen van een juiste school na het basisonderwijs is belangrijk. Het is een volgende stap op weg naar de toekomst van een kind. In de loop van groep 8 zijn er dan ook verschillende activiteiten, waardoor deze keuze op een zorgvuldige wijze gemaakt kan worden.

Ons schoolprogramma is er onder meer op gericht de leerlingen een zo goed mogelijke overstap naar een geschikte vorm van voortgezet onderwijs te laten maken.

Voornamelijk in groep 7 en 8 vindt uitgebreid overleg plaats tussen ouders, leerkrachten en kinderen over de te kiezen vorm van voortgezet onderwijs. Het advies van de school is gebaseerd op de prestaties, motivatie, werkhouding en zelfstandigheid van de leerling gedurende de afgelopen jaren. Hierbij worden onder andere de gegevens uit het leerlingvolgsysteem (LVS) gebruikt.

De ouders nemen uiteindelijk de beslissing op welke school voor voortgezet onderwijs zij hun kind willen aanmelden.

De aanmelding loopt via de leerkracht van groep 8. De beslissing om een leerling aan te nemen ligt (soms na intensief overleg tussen de leerkracht en de VO-school) bij de vervolgschool.

In november / december bekijken de leerkrachten groep 8 samen met de ib'er welke kinderen in aanmerking komen om het Drempelonderzoek te maken.

Dit onderzoek wordt afgenomen als de school vermoedt dat een kind in aanmerking kan komen voor LeerWegOndersteunend Onderwijs (LWOO).

Dit drempelonderzoek wordt door school afgenomen. De uitslag wordt naar het samenwerkingsverband Eemland (voor VO) gestuurd. Zij kijken dit na, en sturen de uitslag retour. Indien een leerling op 2 gebieden een forse achterstand heeft (waarbij één van de twee gebieden of rekenen, of begrijpend lezen moet zijn), kan hij/zij mogelijk in aanmerking voor een LWOO beschikking komen. We gaan dan met ouders in gesprek over het vervolg van de procedure.

In december bereiden de leerkrachten groep 7, leerkrachten groep 8, ib'er en directie de adviezen voor de leerlingen van groep 8 voor. Eind januari zijn de adviesgesprekken met de ouders.

Onze school doet mee aan de Cito-eindtoets. Vanaf 2015 wordt de Cito-eindtoets in april afgenomen. Dit betekent dat het schooladvies een grotere rol krijgt.

Deze Citotoets, bestaande uit meerkeuzevragen, wordt afgenomen op landelijk vastgestelde data. De onderdelen die worden getoetst zijn: taal, rekenen, studievoordigheden en wereldoriëntatie.

De toetsen worden door het Cito nagekeken en aan de hand van de uitslag wordt bepaald in welk soort van vervolgonderwijs de leerling de meeste kans van

slagen heeft. De uitslag gaat via de basisschool naar de ouders en naar de vervolgschool, waar de leerling is aangemeld.

De leerkrachten van groep 8 organiseren in het najaar een informatiebijeenkomst over de procedure rond de Cito-toets en de overgang naar het vervolgonderwijs.

Tijdens deze bijeenkomst wordt aan de ouders en de leerlingen uitleg gegeven over de verschillende aspecten, die te maken hebben met de keuze van de vervolgschool. Tevens wordt het een en ander over het voortgezet onderwijs uitgelegd.

Voor de informatievoorziening omtrent de scholen voor het voortgezet onderwijs wordt door de scholen een scholenmarkt georganiseerd binnen de gemeente Soest. Deze scholenmarkt is meestal voor de kinderen een eerste kennismaking met het voortgezet onderwijs.

Op deze markt ontvangen de ouders een handig overzicht van de VO-scholen met data en tijden van de open dagen.

Onderwijskundig rapport

Als een leerling de school verlaat wordt er door de groepsleerkracht een onderwijskundig rapport opgestuurd naar de school waar de leerling naar toe gaat. Dit gebeurt niet alleen als leerlingen na groep 8 naar het vervolgonderwijs gaan, maar ook als leerlingen tussentijds naar een andere basisschool gaan door verhuizing of plaatsing op een school voor Speciaal Basis Onderwijs (SBaO).

8. Dossiervorming

Van de volgende gegevens moet een dossier worden aangelegd.

1. Leerlingdossier (in de archiefkast in IB-kamer)
2. Klassenmappen (op bureau van groepsleerkracht)
3. Groepsplannen binnen Parnassys
4. Groeidocumenten en evt IHP als bijlage bij de betreffende leerling in Parnassys
5. Notities per leerling per schooljaar in Parnassys

1. Leerlingdossier

Van iedere leerling wordt een dossier aangelegd. Dit dossier wordt opgeborgen in een persoonlijke hangmap in de archiefkast bij de Intern Begeleider en bevat:

- Schaduwrapporten van de afgelopen jaren
- Verslagen externe deskundigen, bureau's. M.i.v. schooljaar 2014-2015 worden deze verslagen ingescand, en als bijlage in Parnassys opgeslagen,

2. Klassenmappen

Deze map ligt altijd op het bureau van de groepsleerkracht. Voor een duo- of invalleerkracht makkelijk om bij de hand te hebben.

Hierin worden o.a. de volgende gegevens bewaard:

- de lesroosters en programma's
- aantekeningen van activiteiten, evenementen, projecten
- leerlingenlijsten met (toets)resultaten
- leerlinggegevens

3. Parnassys

In het leerlingvolgsysteem " Parnassys" worden steeds meer gegevens van kinderen digitaal opgeslagen. Naast de resultaten van de methode- en de Citotoetsen worden de volgende gegevens opgeslagen.

- Verslag van oudergesprekken
- Groeidocumenten
- Individuele plannen van aanpak
- Individuele handelingsplannen (IHP)
- Observatieverslagen
- Persoonlijke leerlinggegevens
- RT-verslagen en werkplannen
- Volgljst per schooljaar, waarin leerling- en groepsresultaten worden bijgehouden
- Groepsplannen (rekenen, spelling)
- IHP en OP van een leerling die extra begeleiding krijgt en/of een eigen leerlijn volgt.
- incidentenregistratie
- medische informatie

9. Lijst van afkortingen en verklaringen

AVI	Analyse Van Individualiseringsvormen
CED-groep	Centrum Educatieve Diensten-groep
CITO	Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
DL	Didactische Leeftijd
DLE	Didactische Leeftijd Equivalent
DMT	Drie Minuten Test
GIP	Groepsgericht en Individueel Pedagogisch handelen
HGW	Handelings Gericht Werken
IB	Intern Begeleider
IHP	Individueel Handelings Plan
LVS	Leerling Volg Systeem
MR	Medezeggenschapsraad
NIS	Nieuw Interzuilair Samenwerkingsverband
OPP	O ntwikkelings P erspectief
PDCA-cyclus	Plan-Do-Check-Act cyclus
RT	Remedial Teacher
Swv de Eem	samenwerkingsverband de Eem
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden
SOVA	Sociale Vaardigheid
VLi	Verlengde Instructie
VKi	Verkorte Instructie

10. Planning

Jaarlijks wordt een ondersteuningskalender (zie bijlage....) opgesteld, waarin de data zijn vastgelegd van:

- De groepsbesprekingen
- De leerlingbesprekingen
- Inleveren formulieren extra hulp
- Afnemen Citotoetsen
- Afnemen kleuterscreening
- Invoeren toetsresultaten

In de periode 2014-2015 worden op het gebied van de ondersteuning en leerlingbegeleiding de volgende vernieuwingen geïntroduceerd:

	schooljaar
• Vier keer per jaar bijstellen groepsplan	'14-'15
• Stapsgewijs implementeren van HGW/OGW	'14-'15 en '15-'16
• Groepskaart = groepsoverzicht	'14-'15
• Groepsplannen in Parnassys	'14-'15

- Introduceren nieuwe citoscores (I t/m V) '15-'16
- Gebruikmaken van Vaardigheidsscores '15-'16